

Materialet, som skal frem i Domsforhandlingen, bliver samlet. Det er dér, der bliver Spørgsmaal om Anklageprincippet Gennemførelse, og dér hjælper det kun lidt, at man, som det er gjort ogsaa i Loven af 1909, gennemfører Afskaffelsen af det egentlig inkvisitoriske Forhør og indskrænker det Forhør af den sigtede, som finder Sted, til bestemte, tydelige og endelige Svar paa alle de Spørgsmaal, som det givne Materiale frembyder. Det er nemlig meget vanskeligt at holde denne Grænse, naar ikke Anklagemyndigheden er repræsenteret særligt. Det er altsaa ikke blot for den sigtedes, men ogsaa for Retssikkerhedens Skyld, man maa ønske, at Anklageren bliver repræsenteret af en anden Person end Dommeren. Nu vil efter Loven af 1909 Forholdet være det, at den sigtede bliver sigtet af Politimesteren; bliver der saa Tale om hans Arrestation, møder han den samme Mand som Dommer. Man kan ikke vente og ikke forlange, at han, fordi Kulisserne forandres, skal tro, at Manden er blevet en anden. Under Forundersøgelsen stiller det sig paa samme Maade. Dommeren har dér den i sig selv uforenelige Opgave paa den ene Side fuldt ud at varetage Retssikkerhedens og paa den anden Side Forsvarets Interesser og være Tungen i Vægtskaalen mellem sig selv paa den ene Side og sig selv paa den anden Side som Dommer. Det er ikke at dele Sol og Vind lige mellem Retssikkerheden og den sigtede, og det stiller Dommeren en umulig Opgave, naar den skal gennemføres helt, i alt Fald en Opgave, som gør, at han vil have vanskeligt ved at blive troet, som indeholder Spirer til Mistillid, og denne vil forøges, naar Forhandlingen, som Loven af 1909 bestemmer, bliver offentlig. Den Opinion kan danne sig om en Dommer, at han er for svag, at han trækker paa Skuldrene, hvad Retssikkerheden angaar, og hellere lader den sigtede slippe for at undgaa Ubehageligheden ved at skulle gaa kraftigt frem imod ham, eller at han er for kraftig, hvad Retssikkerheden angaar, og lader Interessen for den sigtede hvile. Det er muligt, at en Dommer formaar saaledes at forene tre Roller i een Person, men han vil have vanskeligt ved at blive troet. Særlig maa man tage Hensyn til, at denne Opinion dannes efter Pressens Referater, som finder Sted efter Loven af 1909; at denne Opinion vil vække Mistillid mod ham og dermed føre til en saadan Stilling, hvor Dommeren bliver udsat for, hvilken Vej han saa end gaar, at blive lagt for

Had. Det er en saadan Stilling, som man ogsaa for Dommernes Skyld maa forlange undgaaet. Det er lige saa meget et Forlangende fra det almindelige Synspunkt til den sigtede, som det er af Hensyn til Dommerne selv, hvis Opgave her bliver en sand Uriaspost for dem, som de maa bede sig fritaget for. Det er mig ogsaa bekendt, at mange Dommere, i hvert Fald i Hovedstaden og nærmere Kredse, ser Sagen paa den Maade, at de er kede af, føler sig brøstholdne ved den nuværende Ordning og ikke mindre ved den Rolle, som Loven af 1909 tildeler dem. Det er den afgørende Grund for, hvad man alle Vegne har erkendt, at Anklageprincippet bør gennemføres udenfor Domsforhandlingen i Straffesager, og det er et saa uforgængeligt Princip i Strafferetsplejen, at man ikke vel kan sidde det overhørig, naar man overhovedet skrider til en Retsplejereform.

Disse to Hovedændringer, som Lovforslaget altsaa her har gjort i Loven af 1909, maa jeg betragte som store Forbedringer, uden hvilke jeg nødig vilde se Loven af 1909 træde i Kraft.

Saa vil jeg endnu blot gøre nogle Bemærkninger lige overfor dem, der mener, at der ingen Trang er til en Retsplejereform overhovedet, da den nuværende Ordning er god, som den er, at der heller ingen Trang er til den fra Befolkningens Side, at Befolkningen overhovedet ikke ønsker den, og at særlig Nævningeinstitutionen blot vil volde den Byrde uden at gøre Gavn. Det er jo en Sag, om hvilken jeg maa sige: Ja, der staar Mening mod Mening. Jeg vil ikke paa nogen Maade angribe den Maade, hvorpaa de praktiske Jurister, Sagførere og Dommere har kunnet gennemføre den nuværende i sit Princip mangelfulde Ordning, gennemføre den saaledes, at der vel ikke gennemgaaende er vaagnet nogen Mistillid mod Retsplejen gennem denne Haandhævelse. Men visse uafhjælpelige Mangler i selve det nu bestaaende System, i Instrumentet, som skal anvendes, medfører, at denne Tillid ikke hviler paa nogen fast Grund, den hviler paa personlig Anerkendelse af den paa-gældende Dommer, en Anerkendelse, som Dommerne mange Steder, særlig maaske her i Hovedstaden, ikke er sikre paa at kunne vedligeholde overfor Mistænkliggørelser. Den hviler altsaa ikke paa Principper, som opretholder denne Tillid, ogsaa i Fremtiden, paa langt Sigt, hvor den personlige Tillid maaske svigter.

Og naar man saa spørger, om der